

16de JAARGANG, NR. 303
17 SEPTEMBER 2018

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWS

4 JAZZ OP DE PLAAT

The Preacher Men, Zadano Trio,
 Joep van Rhijn, Tia Fuller,
 Lynn Cassiers, Ab Baars e.a.

9 JAZZ OP DE PLANKEN

Zomerjazzfietstoer 2018,
 Jazz au Broukay (fotooverslag).

EN VERDER O.A.:

12 New York Calling (Roos Plaatsman)

13 Bestsellers en tips Jazzcenter

14 Een geschiedenis van de jazz (1)

15 JAAR JAZZFLITS

01 09 2003 - 01 09 2018

NR. 304 KOMT 1 OKTOBER UIT

NIEUWS

Hermine Deurloo krijgt

Amerikaanse mondharmonica-prijs

Hermine Deurloo heeft de Bernie Bray Harmonica Player of the Year Award 2018 ontvangen. De jury: "While she has deep jazz chops, her musical tastes and activities are broad ranging and take the harmonica into a wide variety of novel and unusual contexts, including, modern jazz, string quartets, big bands, African music, and film soundtracks."

Hermine Deurloo. (Foto: Joke Schot)

De Award wordt jaarlijks uitgereikt aan een musicus die excelleert op de mondharmonica. De eerste keer ging de prijs naar de Canadees Bernie Bray (in 1981). Toots Thielemans viel de eer in 2013 te beurt; Stevie Wonder in 2016. De prijsuitreiking wordt georganiseerd door de Amerikaanse Society for the Preservation and Advancement of the Harmonica.

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDE 2003

RANDY WESTON OVERLEDEN

Randy Weston op Jazz Middelheim 2011. (Foto: Tom Beetz)

Pianist Randy Weston is zaterdag 1 september op 92-jarige leeftijd overleden. Weston was beïnvloed door Thelonious Monk. Hij maakte in de jaren vijftig een aantal platen voor Riverside, waaruit de standards 'Little Niles' (naar zijn zoon, drummer Azzedin Niles Weston), 'Hi-fly' en 'Saucer eyes' dateren. Weston oriënteerde zich sinds 1960 steeds meer op Noord-Afrika, woonde zelfs vijf jaar in Tanger. Werkte zowel als onbegeleid solopianist als met grote groepen, waarvoor trombonist Melba Liston vaak de arrangementen schreef. De pianist was een frequent deelnemer aan festivals en congressen, en bezitter van meerdere eredoctoraten. Ook mocht hij zich NEA Jazz Master noemen. Vorig jaar augustus trad Randy Weston nog op tijdens het festival Jazz Middelheim in Antwerpen met een eerbetoon aan Thelonious Monk. Jazzcriticus Stanley Crouch zei ooit over Weston: "His art is more than projection and time; it's the result of a studios and inspired intelligence...an intelligence that is creating a fresh synthesis of African elements with jazz technique." (jjm)

Weer subsidie gemeente Amstelveen voor Jazz in de buurt

De Amstelveense stichting TPodium krijgt voor het komende seizoen andermaal subsidie van de gemeente om onder de noemer 'Jazz in de buurt' en 'Blues in de wijk' concerten te organiseren. De activiteiten van de stichting hebben een tweeledig doel: bewoners uit de omgeving samenbrengen en professionele musici een podium bieden. Dat spreekt wethouder Herbert Raat van Kunst en Cultuur aan: "Het Amstelveners mogelijk maken om op een laagdrempelige manier in aanraking te komen met allerlei vormen van kunst en cultuur ondersteunen wij dan ook van harte", (bron: huis-aan-huis-krant). TPodium krijgt voor het komende seizoen 2.500 euro (net zoveel als in het afgelopen seizoen) en zal daarvoor dertig blues- en jazzconcerten aanbieden in vier wijkcentra.

Website als eerbetoon aan wijlen pianist Kris Goessens

Sinds medio augustus is een website in de lucht als eerbetoon aan de Vlaamse pianist Kris Goessens. Het was 21 augustus precies vijf jaar geleden dat hij op 46-jarige leeftijd overleed. Goessens was in Nederland bekend van het Clazz Ensemble en de Ilja Reijngoud Group. Hij werkte veelvuldig samen met de Amerikaanse trombonist en orkestleider Bob Brookmeyer. Ook gaf hij les op het conservatorium van Amsterdam. Op de website staan onder meer tot nu toe onuitgebrachte trio- en solo-opnames. Meer opnames volgen. De website is een initiatief van enkele vrienden van Goessens en in overleg met familie, collega's en leerlingen tot stand gekomen. (<http://www.krisgoessens.be>)

Corrie van Binsbergen en Toon Tellegen weer samen op tournee

Op 12 november gaat de nieuwe voorstelling van Toon Tellegen en het wisselend Toonkwintet, 'Ik wou', in première in De Kleine Komedia, Amsterdam. Daarna toert de voorstelling door Nederland en België. 'Ik wou' is een geheel van beeldende kunst, literatuur en muziek, gebaseerd op het gelijknamige prentenboek uit 2011 met kinderportretten van Ingrid Godon en teksten van Toon Tellegen. Tellegen draagt in de voorstelling voor. De musici zijn: Corrie van Binsbergen (gitaar), Joost Buis (trombone), Albert van Veenendaal (prepared piano), Hein Offermans (bas) en Alan 'Gunga' Purves (percussie).

Info: <https://bit.ly/2O8Ro8d>

PODIA

CONCERTREEKS 'TASTE OF JAZZ' VERKAST NAAR NIEUWE BIBLIOTHEEK DEVENTER

Jan van Duikeren bij Taste of Jazz in De Fermerie. (Foto: Tjeerd Postma)

Jazzpodium Taste of Jazz is verhuisd naar de nieuwe bibliotheek in de Deventer binnenstad. Op zondagmiddag 16 september vond daar het eerste (met zanger Ronald Douglas) van acht concerten plaats; anderhalve week voor de officiële opening van het gebouw.

Taste of Jazz begon zes jaar geleden in café De Fermerie met kleinschalige optredens. In de loop van de jaren groeide de belangstelling zo, dat regelmatig nee verkocht moest worden. In de nieuwe bibliotheek ziet de organisatie mogelijkheden om de formule verder uit te bouwen. Op de begane grond is daarvoor een horecadeel met podium beschikbaar. Ook is er in het souterrain een theaterzaal ingericht voor een meer intieme concertbeleving. De concerten van Taste of Jazz vinden steeds plaats op de derde zondag van de maand, van september tot en met april.

MJO op tournee met uniek Bernstein-programma

Omdat Leonard Bernstein honderd jaar geleden geboren werd, toert het Millennium Jazz Orchestra (MJO) vanaf eind september met sopraan Laura Bohn door Nederland. Het orkest zal werk van de Amerikaanse orkestleider-componist brengen dat nog niet eerder in een bigbanduitvoering te horen was. Nooit eerder gaven de erven Bernstein hier namelijk toestemming voor. Dirigent Joan Reinders maakte de arrangementen. Op het programma staan onder meer 'Prelude, fugue and riffs' (het enige werk dat Bernstein schreef voor bigband), stukken uit de West Side Story en 'Ain't got no tears left' uit On the Town. Laura Bohn: "Alles klopt in de songs van Bernstein. Elk stuk ademt precies die sfeer die het nodig heeft."

Info: www.millenniumjazzorchestra.nl

Dordtse Jazz Sociëteit wordt Muziekpodium DJS

De in 1947 opgerichte Dordtse Jazz Sociëteit (DJS) krijgt een andere naam. Het podium gaat voortaan door het leven als Muziekpodium DJS. De naamsverandering vloeit logischerwijs voort uit de brede programmering met pop, blues en wereldmuziek die de DJS al enige jaren aanbiedt. Het eerste concert onder de nieuwe vlag werd 7 september gegeven door de Johnny Cash tributeband 'Boys Named Sue'.

Weer Co Live! bij NTR op NPO Soul & Jazz

Begin september is het nieuwe seizoen begonnen van het jazzprogramma Co Live!. Presentator Co de Kloet ontvangt daarin musici en componisten, besteedt aandacht aan nieuwe muziek en presenteert pareltjes uit de omroeparchieven. Op 29 september is saxofonist Hans Dulfer te gast in de studio. Vanaf zondag 7 oktober wordt weer elke eerste zondag van de maand live vanuit Nick Vollebregt Jazzcafé in Laren uitgezonden. De uitzendingen in Nick Vollebregt Jazzcafé zijn gratis toegankelijk voor publiek. Aanvang: 14.00 uur. Co Live! is tevens als podcast beschikbaar.

Jazz in 't Park 2018. (Persfoto)

Recordaantal bezoekers bij festival Jazz in 't Park (Gent)

De 25ste editie van het gratis vierdaagse Gentse openluchtfestival Jazz in 't Park sloot 9 september af met een recordaantal van 16.000 bezoekers op de teller. "Ook deze editie programmeerden we het allerbeste en nieuwste van de Belgische hedendaagse jazz en zijn subgenres", zegt organisator Jeroen De Weder. „Het is duidelijk dat het affiche met Philip Catherine, Aka Moon, De Beren Gieren, Taxiwars, Black Flower, en de promotie van de Belgische jazz, een schot in de roos was." Tot verrassing van zowel de organisatie als het publiek sloot saxofonist Robin Verheyen (op Jazz in 't Park met Taxiwars en het trio Aleatoric) zich het laatste half uur van het slotconcert bij gitarist Philippe Catherine aan om samen te soleren.

JAZZCLUB MAHOGANY HALL IN NIEUW GEBOUW

De nieuwe entree van jazzclub Mahogany Hall. (Persfoto)

Na bijna vijftig jaar heeft jazzclub Mahogany Hall in Edam het Strandbad Paviljoen verlaten. Het podium verhuist naar een pand op circa zestig meter van de oude locatie, het pand van voorheen Restaurant De Zuiderzee. Geen vrije keuze, vandaar dat het bestuur denkt nog wel even te moeten wennen. Momenteel wordt hard gewerkt om het gebouw op orde te krijgen. Om het podium te plaatsen, een verlichtingsplan te maken et cetera. Op 1 oktober moeten de klussen geklaard zijn. De Hans Dulfer Band geeft op 6 oktober het eerste concert.

PRIJZEN

BAZZ TRIO WINT JAZZCONTEST MECHELEN

Het winnende Baz Trio. (Foto: Mark Van Mullen)

Het Baz Trio heeft 24 augustus de 6de JazzContest Mechelen gewonnen. Drummer Pierre Martin van Groppe & Martin won de prijs voor de beste solist. De andere deelnemers waren het De Clerck-Van Niekerk Quartet en Pagoda. In de jury zat onder anderen Chris Joris. De winnende formatie kreeg een bedrag van 1.500 euro, mag een dag een professionele studio gebruiken en zal optreden in de Jazzzolder, Mechelen. Dat podium organiseert deze wedstrijd ook, samen met onder meer het Conservatorium Mechelen. De JazzContest staat open voor musici jonger dan 26 jaar.

JAZZ OP DE PLAAT

ANGLES 3 Parede Clean Feed

Met zijn grote groep, Angles 9, maakte de Zweedse saxofonist en bandleider Martin Küchen indruk op de afgelopen ZomerJazzFietsTour. Deze nieuwe cd is de registratie van een kleinere bezetting – die overigens geen uittreksel uit het nonet bevat. Voor een concert in het Portugese Parede haalde Küchen twee oude muzikmakers over uit de VS, waar ze tegenwoordig wonen: drummer Kjell Nordeson en bassist Ingebrigt Håker Flaten. De laatste kennen we van The Thing, en muzikaal gebeuren er hier regelmatig dingen die aan dat powertrio doen denken. Stevige, rockachtige grooves, energieke, rauwe saxofoonsolo's (op tenor- en sopraansaxofoon) met herinneringen aan Ayler en Brötzmann, maar ook met meer dan voldoende eigen inbreng. Want Küchen is een unieke blazer, met briljante compositorische ideeën, die we hier ook voorgeschoteld krijgen.

Herman te Loo

Hier is Angles 3 bij een andere gelegenheid in Portugal: <https://youtu.be/d6EybvaoMWU>

ANTICLAN Volcano Hour Creative Sources

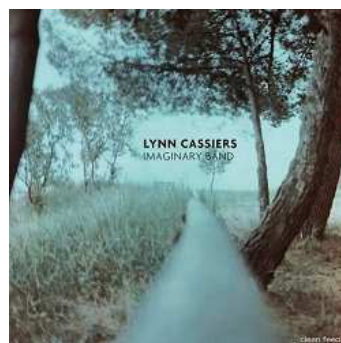
'Volcano Hour' is het debuutalbum van het internationale Rotterdamse trio Anticlan. Altsaxofonist Hugo Costa (Portugal), gitarist Josué Amador (Mexico) en slagwerker Philipp Ernsting (Duitsland) maken compromissloze vrije improvisatiemuziek. Hun grote kracht daarin is het dynamiekgebruik. De drie titelstukken grossieren in soberheid, waarin de altsax van Costa soms haast als een (alt)fluit klinkt en Amador met abstracte klankblokken zijn verhaal vertelt. Ernsting zorgt voor een heldere flow met goede aandacht voor de klank van zijn drumstel. Het trio kan ook flink uitpakken, getuige 'Mahakala', dat in zijn heftigheid doet denken aan trio's als The Thing of Gorilla Mask. Toch verliest het drietal zich niet in ongebreideld loosgaan, maar wordt er goed geluisterd en worden krachtvolle muzikale beslissingen genomen.

Herman te Loo

Beluister 'Mahakala': <https://bit.ly/2Nxa5Fw>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

LYNN CASSIERS Imaginary Band Clean Feed

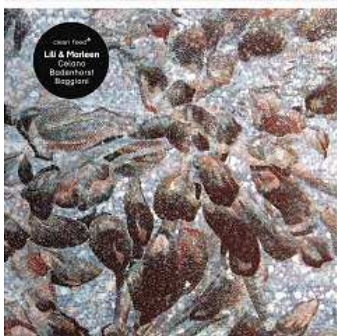
Bezetting:

Lynn Cassiers (zang, elektronica), Niels van Heertum (euphonium), Sylvain Débaisieux (tenor-, sopraansax), Ananta Roosens (viool), Erik Vermeulen (piano), Manolo Cabras (bas), Marek Patrman (drums).

Echt imaginair is deze band niet meer. In 2017 bedacht de jonge Belgische zangeres Lynn Cassiers (bouwjaar 1984) de naam voor een carte blanche die het Brosella Folk and Jazz Festival haar gaf. Ze stelde een eigenzinnig septet samen met een ervaren pianotrio (pianist Erik Vermeulen, bassist Manolo Cabras en drummer Marek Patrman) en een ongebruikelijke frontlijn met saxen (Sylvain Débaisieux), viool (Ananta Roosens) en euphonium (Niels van Heertum). De muziek op het plaatdebuut van de groep, 'Imaginary Band', speelt zich af op het raakvlak van indie-pop en geïmproviseerde muziek. Cassiers schrijft soms dromerige liedjes over de zaken van alledag, maar biedt ook ruimte aan open structuren of dwarse ritmische gelaagdheid. Met haar onopgesmukte stem en subtiele elektronica toont ze zich daarin een primus inter pares en vooral niet een zangeres met backing band. Geheel verrassend is dat niet, want ook in de groep Lidlboj van toetsenist Jozef Dumoulin vervult ze een dergelijke rol. Het debuutalbum is er een om als luisteraar heerlijk in te grasduinen en te stuiten op onverwachte vergezichten, intieme open plekken in het bos en avontuurlijke kronkelpaadjes.

Herman te Loo

Kijk en luister hier naar de track 'Waterfall': <https://youtu.be/EZ31Kenq4y0>

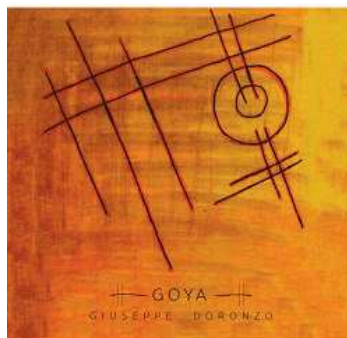
CELANO/BADENHORST/BAGGIANI**Lili & Marleen****Clean Feed****Bezetting:**

Joachim Badenhorst (tenorsax, klarinet, basklarinet),
Guillermo Celano (gitaar),
Marcos Baggiani (drums).

Hoewel de tenaamstelling van deze nieuwe cd de drie deelnemers behelst, is 'Lili & Marleen' in feite een album van de Celano Baggiani Group (CBG). Met de Belgische rietblazer Joachim Badenhorst namen de expat-Argentijnen Guillermo Celano (gitaar) en Marcos Baggiani (drums) onder die naam in 2015 'Erasing Borders' (op TryTone) op, toen nog met bassist Clemens van der Feen als vierde man. De nieuwe plaat, die door het Portugese label Clean Feed wordt uitgebracht, borduurt wel voort op de vorige uiting, met de kanttekening dat het allemaal nog wat intenser, compacter en rijper klinkt. Het drietal is perfect in staat om een bekende song (de WO II-klassieker 'Lili Marleen') binnenste buiten te keren. Het thema komt langzamerhand opborrelen uit een elektronische soundscape, en krijgt een vrijmoedige, rubato lezing op tenorsax, die aan het eind flink aanzwelt. Minstens even emotioneel is een werkje van de hand van Celano, 'Los Gauchos', dat aanvankelijk een fijnzinnige, Frisell-achtige sfeer kent, met een sublieme tenorsaxmelodie. Badenhorst wordt gaandeweg door zijn kompanen opgezweept tot grote hoogten en gaat rondborstig tekeer. Als componist levert de Vlaming 'Comancina dreaming' dat met z'n elegantie weer een andere kant van het trio laat horen. Speels en springerig zijn verder stukken als 'Inferno baby' (van Baggiani) en 'Paranoid' (een groepscompositie). Zo is 'Lili Marleen' een fijne voortzetting van een discografie waar de heren trots op mogen zijn.

Herman te Loo**Hier is de track 'Abel & Cain':**

<https://youtu.be/B7kRHqPE6zQ>

GIUSEPPE DORONZO**Goya****Tora Records****Bezetting:**

Giuseppe Doronzo (baritonsax).

Met zijn grote omvang is de baritonsaxofoon een instrument dat een rijke klank kent door het grote boventoongehalte. Het mag daarom bevreemden dat slechts weinig baritonsaxofonisten zich ooit aan een soloalbum hebben gewaagd. De jonge Italiaan Giuseppe Doronzo, die al enige tijd in Nederland woont, opent er zijn nieuwe eigen label, Tora Records, mee. 'Goya' is een afwisselend album geworden, dat gebruik maakt van bijzondere saxofoontechnieken, al ligt dat er niet dik bovenop. Zo zet hij 'multiphonics' (het onder meer door meezingen produceren van meer dan één toon tegelijk) in om de eerste ('Arundo choir') en laatste track ('Canti del grano') van de cd vorm te geven. Zoals in veel van de muziek op 'Goya' draait het daar zeker ook om lyriek en melodierijkdom. Doronzo beweegt zich in de groepen waarin hij speelt zowel door jazz (All Ellington) als wereldmuziek (Ava Trio) en dat horen we hier ook terug. Met behulp van 'circular breathing' laat hij zijn instrument in 'Flusso di coscienza' klinken als een didgeridoo, en in 'Canti del grano' horen we een soort ritmische volksdans. 'Conversation', daarentegen, is weer wat jazzachtiger, terwijl 'Rotunda' klassieke associaties oproept. Ondanks alles is 'Goya' geen bijeenge-raapte plaat, maar een heldere uiteenzetting van Giuseppe Doronzo's aantrekkelijke muzikale wereld.

Herman te Loo**Luister hier naar tracks van het album:**

<https://torarecords.bandcamp.com/album/goya>

TIA FULLER
Diamond Cut
Mackavenue Records

Bezetting:

Tia Fuller (altsaxofoon, sopraansaxofoon), Sam Yahel (orgel), Adam Rogers (gitaar), James Genus, Dave Holland (bas), Jack Dejohnette, Bill Stewart (drums), Terre Lyne Carrington (percussie).

'Diamond Cut' is het vijfde album van saxofoniste Tia Fuller. Wie al die cd's met elkaar vergelijkt ziet letterlijk dat ze zich steeds zelfverzekerder toont (kijk ook eens naar de voorpagina van Downbeat van oktober 2018). Ze laat niet alleen meer van zichzelf zien, maar gelukkig ook horen. Dat doet ze in een ijzersterke bezetting, waarbij gitarist Adam Rogers een fantastische sparringpartner is. Het resultaat is typische Amerikaanse mainstream jazz van behoorlijk hoog niveau. En dat alles zonder piano, maar wel op twee tracks een subtiel orgel van Sam Yahel. Eigenlijk zijn er twee ritmetaden. De ene is met Holland (bas) en Dejohnette (drums), de andere is met Genus (bas) en Stewart (drums). 'Joe'n around' is zelfs door twee verschillende bezettingen uitgevoerd, waarbij de opzet totaal verschillend blijkt. Heel interessant!

Direct na de vlotte opener volgt al een ballad. Dat zegt iets over de enorme energie en inzet die Fuller in 'In the trenches' stopt. Die ballad is 'Save all your love for me' en ze doet daarop heel sterk denken aan haar in 1999 gestorven collega Grover Washington Jr. De meeste van de twaalf stukken schreef ze zelf. In haar eigen composities cirkelt ze steeds dichtbij en rondom korte themaatjes. Opvallend mooi is een langzaam duet, 'Tears of Santa Barbara', met Dave Holland, die met zijn gestreken bas voor een sterk contrast met de hoge sopraansaxofoon zorgt. Voor zover ik weet was Tia Fuller alleen in 2011 in Nederland te zien op het North Sea Jazz Festival. Dus programmeurs van Nederland...

Peter J. Korten

Luister hier naar de opener 'In the Trenches':
<https://www.youtube.com/watch?v=AIC8i4Bq1dA>

HONEST JOHN & AB BAARS
Treem
Clean Feed

Bezetting:

Klaus Ellerhusen Holm (altsax, klarinst), Ole-Henrik Moe (viool), Kim Johannesen (gitaar, banjo), Ola Høyser (bas), Erik Nylander (drums, drummachine) + Ab Baars (klarinet, tenorsax, shakuhachi).

Als je als band een gast vraagt, dan moet je hem wel goed kunnen inpassen. Ab Baars, die hier zijn plaatdebuut maakt met de Noorse band Honest John, klinkt alsof hij al jaren deel uitmaakt van de groep. Zijn langzame vibrato kleurt perfect bij dat van de rietblazer en bandleider van de Noren, Klaus Ellerhusen Holm. Dat wordt meteen al duidelijk in de openingstrack van het album 'Treem', 'Sailors of Liechtenstein'. Wat de Scandinaviërs vooral delen met de Nederlander (en waarom ze hem dus ook gevraagd hebben) is een voorliefde voor klankkleuren en -texturen. Die kunnen uit pure improvisatie ontstaan, maar ook ingegeven zijn door composities. In dat laatste element kan Honest John soms behoorlijk klassiek klinken. De violsolo van Ole-Henrik Moe in 'Aristocrats' is een goed voorbeeld. Sowieso is de instrumentatie van het kwintet bijzonder te noemen, want naast die viool speelt ook de banjo van gitarist Kim Johannesen geen onbelangrijke rol. Het instrument geeft een vleug volksmuziek aan het geheel, dat verder is opgebouwd uit (vrije) impro, groove-achtige vormen en sobere structureren à la Anthony Braxton. Het wordt samengesmeed tot een volstrekt logisch geheel. En als goede gast levert Baars ook nog eens twee composities, 'Prince of Venosa' en het aan Von Freeman opgedragen 'Von'.

Herman te Loo

Luister hier naar 'Von':
<https://youtu.be/gdYLGCTuHBc>

THE PREACHER MEN**Blue****ZenneZ Records****Bezetting:**

Efraim Trujillo (saxofoon),
Rob Mostert (Hammond orgel),
Chris Strik (drums).

De nieuwe cd 'Blue' van The Preacher Men is gevuld met de ideale kroegmuziek. Leunend op de beroemde orgel-tenor-swing uit de vijftiger en zestiger jaren van illustere helden als Gene Ammons en Willis Jackson hebben The Preacher Men hun eigen feestje op de plaat gezet. Het zijn, op één stuk na, allemaal eigen, pakkende nummers. Deze muziek houdt je bij de les, maar je kunt er ook gerust overheen lullen. Waarbij, als de conversatie inzakt, je lekker kunt meedeinen met saxofonist Efraim Trujillo en zijn mannen. Efraim is een muzikant die je, als je hem eenmaal tijdens een optreden hebt meegemaakt, niet snel vergeet. Hij geeft zich helemaal en staat met veel energie op het podium. Hij heeft dan ook een prominente plek in de Nederlandse jazzwereld als vaste steunpilaar in de Ploctones en de New Cool Collective en als muzikaal leider van het Amsterdam Funk Orchestra. Dit trio met Rob Mostert op Hammond-orgel en Chris Strik op drums kolkt ook van de energie. Mostert laat het Hammond heerlijk rochelen met van die zoevende bastonen. Drummer Chris Strik stuwt het hele zaakje nog verder op met een strakke beat en ferme klappen in de breaks. Het nummer 'Chili dog' is een heerlijk groove in een ferm wandeltempo. Met dit nummer op de koptelefoon wandel je de Nijmeegse Vierdaagse in recordtijd uit. 'Blue' is een juweeltje in zijn soort, aanbevolen voor generatiegenoten van Jules Deelder, de kenner van dit idioom bij uitstek, als ook voor nieuwkomers, die op deze grooves uitstekend uit hun dak kunnen gaan, zowel thuis als in de kroeg.

Sjoerd van Aelst**Bekijk hier een video over de cd:**

<https://www.youtube.com/watch?v=ZuXSpKcn4SI>

JOEP VAN RHIJN**Trust****Eigen beheer****Bezetting:**

Joep van Rhijn (trompet),
Yongjun Chon (piano),
Inseop Song (bas).

U zult hem, zeker recentelijk, niet gezien hebben, trompettist Joep van Rhijn. Afgestudeerd aan het Groningse conservatorium waar hij les had van Kurt Weiss en Brian Lynch, een tijdje actief in bands als The Jig en The Rotterdam Ska Foundation, leverancier van arrangementen en composities, leek hij op doorbreken in de Nederlandse jazzscene. Van Rhijn besloot anders en verhuisde in 2012 naar Zuid-Korea waar hij les ging geven en zijn eigen trio formeerde. 'Trust' is zijn tweede cd met dit trio, zijn eerdere 'Paper Planes' werd hier nauwelijks opgemerkt. Met zijn vertrek naar Verweggistan zijn we, zoals uit deze cd blijkt, een talentvolle en verrassende jazzmuzikant kwijtgeraakt. Van Rhijn is een lyrische trompettist met een eigen geluid in het klassieke jazzdomein, te plaatsen in de buurt van trompettisten als Kenny Dorham en Woody Shaw. Zijn Koreaanse ritmeduo is voornamelijk dienstbaar aan zijn spel, waarmee ze enigszins tekort worden gedaan, want ook zij lijken voldoende in hun mars te hebben om hun stempel op de muziek te drukken. Een sterk punt zijn de composities, alle van eigen hand, soms ingetogen zoals het titelstuk, soms met een onweerstaanbare swing zoals de opener 'Caribbean swing', terwijl andere weer ontleend lijken te zijn aan nummers uit het bebop-repertoire, zoals 'Feather', dat enige overkomst heeft met Charlie Parkers 'My little suede shoes'. Alles bij elkaar een fijne hedendaagse bebop/mainstream jazz-cd met de ideale lengte van een klasieke langspeelplaat.

Tom Beetz**Bekijk hier een video over de cd:**

<https://www.youtube.com/watch?v=2hDGzSJY090>

ZADENO TRIO
The Step Forward
www.emmerekordlabel.it

Bezetting:

Claudio Jr De Rosa (saxen, basklarinet),
 Alessio Bruno (bas),
 Jacopo Zanette (drums).

Ik heb niets tegen een piano, maar de aanwezigheid ervan is vaak wel overheersend. Soms is het heerlijk om in een kleine formatie de piano in de wilgen te hangen. Dit trio is zo'n pianoloze formatie. Het trio bestaat uit bas, een sax en slagwerk en opereert onder de naam Zadeno Trio. De bezetting geeft lucht, heel veel lucht aan hun muziek. De composities op 'The Step Forward' zijn allemaal nieuw, maar klinken alsof ze al jaren bestaan. Het zijn gedreven nummers met een sterke hardbop-structuur. Claudio Jr De Rosa, Alessio Bruno en Jacopo Zanette spelen alle drie een hoofdrol in een zeer dynamisch groepsproces. De muziek, het ritme, de sound, het mist een zware compacte structuur en komt als een frisse zomerbries op je af. De composities hebben wortels in de jazzhistorie en het trio heeft duidelijk geluisterd naar het trio rond Sonny Rollins uit 1957. Tenorist Rollins schreef toen met Elvin Jones op drums en Wilbur Ware op bas geschiedenis in de Village Vanguard met hun pianoloze trio dat bol stond van de energie. Die gedrevenheid en energie hoor je ook bij Claudio Jr De Rosa, Alessio Bruno en Jacopo Zanette.

Sjoerd van Aelst

Bekijk hier een video over de cd:
https://www.youtube.com/watch?v=IGDLjYy_gOc

JAZZ IN BEELD
Stefan Bracaval Quintet
5 september, Jacques Pelzer-jazzclub, Luik

Stefan Bracaval. (Foto: Jean Schoubs)

Matthias de Waele. (Foto: J. Schoubs)

ZOMERJAZZFIETSTOUR

Datum en plaats:

24 en 25 augustus 2018,
Simplon, Reitdiepdal, Groningen.

Donkere wolken pakten zich samen boven het Groningse Reitdiepdal toen de 32ste ZomerJazzFietsTour op **vrijdagavond** van start ging. Maar gelukkig was de proloog een indoor-event en hoefden we nog niet de fiets op. Simplon op het Boterdiep, waar het gebeurde, is een enigszins underground-locatie, en daarmee uitstekend geschikt voor de toch vaak enigszins obscure bands van de tour. Het trio **Courtois/Erdmann/Fincker** opende verrassend en niet alleen qua bezetting - twee tenorsaxen en een cello - maar zeker ook met hun spel. Cello vervulde voornamelijk de hoofdrol en de tenoristen wijdden zich aan de ritmische begeleiding. Het trio slingert voortdurend tussen klassiek en jazz. De cello vulde het hoge register met melodische tonen en de saxen vormden de lage staccato's. En dan ineens als korte intermezzo's werd het geheel omgegooid en greep cellist Vincent Courtois naar het plectrum om daarmee zijn blazers te begeleiden. Het geheel was zo intens, dat je in de pauze zo voldaan was door alle muzikale wendingen en harmonische schommelingen, dat je eigenlijk je bed wilde opzoeken.

Echter na de pauze trad de negenkoppige Scandinavische formatie **Angles 9** aan. Drie keer zo groot als hun voorgangers, maar wel tien keer zo los. Altsaxofonist, leider en oprichter Martin Küchen liet zijn kudde blazers regelmatig de vrije loop en net als je dan dacht 'dit wordt toch wel wat te bombastisch', kreeg hij de complete band weer terug in het gareel. Naast Küchen viel vooral trompettist Magnus Broo op, die de een na de andere interessante solo speelde. Uitschieter was het op oosterse harmonieën gebaseerde 'Beyond us'.

Zaterdag op de fiets waren de wolken nog geheel niet verdwenen, maar in Groningen is men wel wat gewend. **De Nazaten** in de tent in Garnwerd maakten er een echt feest van. Ze speelden mooie arrangementen van voornamelijk Robby van Alberga en brachten overwegend warme kaseko. Klaas Hekman dubbelde uitstekend op klein en groot: piccolo en bassax. Invaller Arno Bakker kreeg op zijn sousafoon een hoofdrol toebedeeld en liet de Garnwerdse bodem trillen. Jammer dat deze serieuze feestvreugde zo vroeg geprogrammeerd stond.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

JAZZ OP DE PLANKEN

Robin Fincker van het trio Courtois/Erdmann/Fincker.
(Foto: Willem Schwertmann)

De Nazaten zorgden voor feestvreugde.
(Foto: Willem Schwertmann)

Op weg naar de kerk van Fransum kwam het water met bakken uit de lucht. Gelukkig, Fransum was niet ver, maar bij het duo **Tomchess/Ekincioglu** was het zo druk dat er nummertjes voor een derde set getrokken moesten worden. Binnen bracht het duo een avontuurlijke improvisatie voor een publiek dampend van regenwater. De Turkse Groninger Esat Ekincioglu is sinds hij jaren geleden de prijs als beste student op Swingin' Groningen won, in elk opzicht enorm gegroeid. De bassist zette een imponerend staaltje improvisatie neer. Oudspeler Tomchess kon niet iedereen echt bekoren.

De traditionele stop bij boer Huizenga in Den Ham leverde een indrukwekkend concert van **Tini Thomsen's Mad Sax** op. Thomsen speelde de hoofdrol en niet onterecht. Zij is een van de weinigen die in staat is om een goede balans te vinden tussen het elektronische en akoestische. Ze liet een knap gebruik van samplers en octaveerders zien.

Op de uiterste westpunt van de tour in de kerk van Niehove stond **Greetje Bijma**. De diva van de Nederlandse moderne zangkunst speelde samen met violiste Mary Oliver en pianiste Nora Mulder. Vooral de klassiek geschoolde Mulder, die sommigen nog uit de tango-scene zullen kennen, imponeerde. Ze voelde zich als een vis thuis in het improvisationele water. Haar solo's hadden dan misschien niet overal 'blue notes', maar puilden uit van verrassingen. Het publiek kreeg jodelen op niveau en zelfs een duet met een spontaan kraaiende baby uit het publiek. Het luisterde ademloos toe, om aan het eind in een staande ovatie uit te barsten. Dat leidde tot een toegift: een ode aan de meenas van de Nederlandse improvisatie: Micha Mengelberg. Zijn 'Weer een dag voorbij' kon bijna niet toepasselijker. Inderdaad, en wat voor een fietstourdag!

Op de terugweg naar de stad nog even bij de schuur van Hans in Feerwerd langs, om **Angles 9** nog een keer te zien. De band stond als een huis en deed met het nummer 'Pacemaker' de schuur van Hans op zijn grondvesten beven.

Het gehele festival leverde veel bevingen op. De veroorzaker van dit alles was natuurlijk initiatiefnemer Marcel Roelofs, onlangs nog uitgeroepen tot Neerlands beste programmeur. Misschien is het een idee dat onze grote nationale bevingsveroorzaker zich volgend jaar ook eens aan dit festival met positieve bevingen verbindt?

Bart Hollebrandse

Niet in het verslag, wel op het festival: Jeroen Kimman, gitarist van Omelette plays Ornette. (Foto: Willem Schwertmann)

Tini Thomsen's Mad Sax. (Foto: Willem Schwertmann)

Han Bennink trad in Garnwerd op met zijn trio. (Foto: Willem Schwertmann)

Pascal Monty. (Foto: Jean Schoubs)

FESTIVAL JAZZ AU BROUCKAY

Datum en plaats:

17, 18, 19 augustus 2018,
Eben Emael (Wallonië).

Op 6 km van Maastricht, op een plek in het Jekerdal: de Moulin du Brouckay, Eben Emael, vond eind augustus voor de 22ste keer het festival Jazz in de Brouckay plaats. Ooit debuteerde saxofonist Steve Houben er, maar ook het Rosenberg Trio en gitarist Philip Catherine speelden in Eben Emael. Op de eerste avond (17 augustus) stonden dit jaar het Martin Salemi Trio en het Pascal Mohy Trio in de festivaltent. Tijdens de tweede avond was het gypsie-jazz wat de klok sloeg met het Fapy Lafertin-Alexandre Tripodi Quartet, het trio Johan Dupont/Samson Schmitt/Joachim Iannello en tot slot gitarist Mike Rheinhardt. Het festival werd 19 augustus afgesloten door Big Band Swing Design. Jean Schoubs maakte de foto's op deze pagina.

Fapy Lafertin. (Foto: Jean Schoubs)

Joachim Lannello. (Foto: Jean Schoubs)

Mike Reinhardt. (Foto: Jean Schoubs)

Roos Plaatsman (artiestennaam Rose Ellis) is zangeres en woont in New York. In Jazzflits doet ze verslag van haar muzikantenbestaan. Eind 2016 verscheen haar cd 'Like Songs Like Moons'. Deze is verkrijgbaar via iTunes, Amazon, CD Baby en ook <http://www.roseellismusic.com>.

NEW YORK CALLING

WEER TERUG UIT EUROPA

Penn Station, de meest nare plek in heel New York City. Het is er verschrikkelijk sfeerloos, het ruikt er vies en overal liggen mensen in hoekjes te slapen, vooral in de winter is het voor veel daklozen een warme plek om de dag door te brengen. Het is een doolhof waar ik nog steeds verdwaal met claustrofobisch lage plafonds en altijd te veel mensen. Met 600.000 passagiers per dag is Penn Station het grootste van de Verenigde Staten, alle treinen naar New Jersey en de rest van het land vertrekken en komen hier aan. Forenzen, zakenmensen die vanuit het hele land met Amtrack aankomen, toeristen, mensen die er werken, mensen die er slapen of die naar het vliegveld in Newark moeten. De frictie tussen de slenterende lui die niets beters te doen hebben dan rondhangen en de gehaaide forenzen die in een flink tempo op zoek zijn naar hun trein, maakt het een plek van irritatie. Zelfs bij de ingang van het station is het chaos, verkopers die toeristen tickets voor het Empire State Building aanbieden, taxi's die wachten op klanten, bedelaars, met regen staan er parapluverkopers die monotoon roepen 'ummmbrella ummmmbrella'. Op vrijdagavond wordt het station overspoeld door luidruchtige jongeren uit New Jersey die in New York uitgaan.

Zestig jaar geleden was Pennsylvania Station nog een mooi ruimtelijk gebouw met een ruime aankomsthal vergelijkbaar met dat van Grand Central, het station aan de oostkant van Manhattan. De New York Times noemde het een van de grootste en mooiste monumenten van zijn tijd maar onder luid protest werd het in de jaren zeventig afgebroken omdat de Pennsylvania Railroad geld wilde besparen.

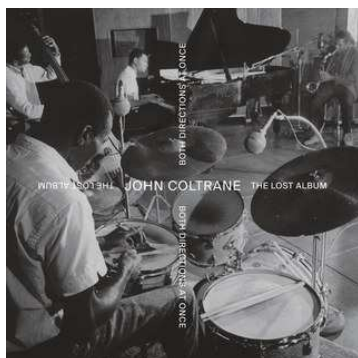
Als Nederlandse toerist hoef je gelukkig niet op Penn Station te zijn, alleen als je op het vliegveld in Newark aankomt. Ik ben er twee keer per week om de trein naar South Orange in New Jersey te nemen waar ik lesgeef. Toen ik net naar New York verhuisde deed ik af en toe vrijwillig een uitje naar een stad of dorp in New Jersey om het echte Amerikaanse gezinsleven te proeven met baseball op zaterdag, strak gemaaid en besproeide gazons, enorme huizen, grote houten veranda's en wapperende Amerikaanse vlaggen. Maar helaas, elk uitje begint en eindigt op Penn Station en daarom neem ik tegenwoordig liever de trein vanaf het ruime en rustigere (140.000 passagiers per dag) Grand Central waar ik de MetroNorth trein naar de Hudson Valley neem of de Long Island Railroad naar de kust van Long Island.

Hoe dan ook, het was fijn om deze zomer een 'break' van Penn Station te nemen. Ik kom net uit Europa, ik heb twee weken in Polen gespeeld op jazzfestivals en in Nederland ben ik tot rust gekomen op het prachtige Groningse platteland. De 'gigs' en concerten hier in New York zijn weer begonnen en morgen reis ik weer via Pennsylvania Station naar 'All American Town' South Orange.

Beluister Roos Plaatsman/Rose Ellis hier:
<https://www.youtube.com/watch?v=duKba6sd1G0>

BESTSELLERS JAZZ CENTER

Datum: 10 september 2018

- 1 John Coltrane**
Both Directions at Once – Lost Album (Impulse)
- 2 Herbie Hancock**
Headhunters (MOVLP)
- 3 Tord Gustavsen**
The Other Side (ECM)
- 4 Trygve Seim**
Helsinki Songs (ECM)
- 5 Dexter Gordon**
Live In The Cave (NJA)

Bestsellers Jazz Center is een overzicht van de best verkochte cd's van de Haagse speciaalzaak Jazz Center; (<http://www.jazzcenter.nl>).

TIPS JAZZ CENTER

- 1 Jan Gunnar Hoff**
[Barxeta II \(Losen\)](#)

Niet de kabbelende beekjes en Noorse fjorden zoals we gewend zijn van Jan maar lekkere, stevige fusion! Met Horacio 'El Negro' Hernandez op slagwerk en Per Mathisen op bas. Fenomenaal.

- 2 Andreas Varady**
[Quest \(Resonance\)](#)

Zijn eerste cd was een ratjetoe. Een mix van stijlen en daardoor erg rommelig. Nu heeft Andreas zijn stem gevonden; samen met wat familieleden speelt hij de pannen van het dak. Jazz met een hoofdletter J.

- 3 Jeff Lorber**
[Impact \(Shanachie\)](#)

We weten nu zo langzamerhand wel hoe een nieuwe cd van Jeff klinkt, maar elke keer zijn ze toch wel weer lekker. Fusion met een geweldige drive naar voren en gespeeld door de crème de la crème van de hedendaagse fusion-scene.

Tips Jazz Center is een overzicht van cd's die volgens Reinier van Bevervoorde en Jan Bax (van de Haagse speciaalzaak Jazz Center) een plek in de Bestsellers Jazz Center verdienen; (<http://www.jazzcenter.nl>).

Jazzcenter nu ook op Facebook
www.facebook.com/jazzcenterdenhaag

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

Datum: 6 september 2018

Zangeres Vivian Buczek. (Persfoto)

[Henning Bolte, Jazzism \(Netherlands\):](#)

Beatriz Nunes

Canto Primeiro (Sintoma Records)

[Patrik Sandberg, OrkesterJournalen \(Sweden\):](#)

Wayne Shorter

Emanon (Blue Note)

[Cim Meyer, Jazz Special \(Denmark\):](#)

Vivian Buczek

Ella Lives (Prophone)

[Lars Mossefinn, Dag og tid \(Norway\):](#)

Trygve Seim

Helsinki Songs (ECM)

[Luca Vitali, Giornale della Musica \(Italy\):](#)

John Zorn

The Book Beriah (Tzadik)

[Madli-Liis Parts, Muusika \(Estonia\):](#)

Estonian Voices

Taat Läks Hulluks (Sheikid Records)

[Paweł Brodowski, Jazz Forum \(Poland\):](#)

Marcin Wasilewski Trio

Live (ECM)

[Mike Flynn, Jazzwise \(UK\):](#)

Skúli Sverrisson and Bill Frisell

Strata (Newvelle Records)

[Anna Filipieva, Jazz.Ru \(Russia\):](#)

Kle2Go

To Do Or Not To Do (ArtBeat Music)

[Jan Granlie, salt-peanuts.eu \(pan-scandinavian\):](#)

Schlippenbach/Takase

Live At Café Amores (Nobusiness)

[Christine Stephan, JAZZTHETIK \(Germany\):](#)

John Coltrane

Both Directions At Once – The Lost Album (Impulse! Records)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

Louis Armstrong in 1946.
(Foto: William P. Gottlieb)

Vernon en Irene Castle. (Promotiefoto)

James Reese Europe. (Publiek Domein)

EEN GESCHIEDENIS VAN DE JAZZ (1)

Jazzflits bestond 1 september vijftien jaar. Die mijlpaal zetten we graag luister bij met een speciale bijdrage van onze medewerker Arne Van Coillie. Hij zet hierin de 'hele' jazzgeschiedenis op een rij. Dat doet hij in vier episodes, waarvan in dit nummer de eerste verschijnt. De volgende drie volgen de komende maanden.

EARLY JAZZ: EEN NIEUWE MANIER VAN MUSICEREN

Jazz is een product van de twintigste-eeuwse VS, maar verder reikt de consensus nauwelijks. Het afbakenen van het begrip jazz lijkt tegenwoordig – hoewel altijd opnieuw stof voor een interessante, vaak verhitte discussie – meer dan ooit onbegonnen werk. Toch was dat in 1917 niet anders: de [Original Dixieland Jass Band](#) gebruikte weliswaar het woord 'jass' (zelfs de spelling lag nog niet vast), maar muzikanten hadden het in de jaren tien en twintig minstens even vaak over ragtime, 'hot music' of blues, als ze wilden verwijzen naar de 'nieuwe manier van spelen'. Grenzen verschuiven: de hedendaagse jazzcanon vermeldt zelden [James Reese Europe](#) (die in 1912 de foxtrot hielp lanceren, samen met dansers Vernon en Irene Castle), [Al Jolson](#) (hoofdrol in 'The Jazz Singer', uit 1927), of [Paul Whiteman](#) (The King of Jazz). Gunther Schullers standaardwerk 'Early Jazz' biedt wellicht soelaas: het beschrijft een aantal punten waarop de Afrikaanse muziektraditie fundamenteel verschilt van de Europese (vanaf hier onder verstaan: tot pakweg 1880). In 'All That Jazz!' herleidde Fernand Tanghe die punten tot vier kenmerken van jazzmuziek: improvisatie, klankbehandeling, het swingelement en het blueselement.

Enkele concepten

Improvisatie was rond 1900 quasi volledig verdwenen uit de klassieke muziek; het was de Afrikaanse, notenschriftloze traditie die aan improvisatie (in een of andere vorm) opnieuw een belangrijke plaats gaf. Onlosmakelijk daarmee verbonden is een typische omgang met klank: waar de klassieke traditie een door imitatie na te streven klankideaal vooropstelt, zoekt de improvisator vooral een eigen geluid, een eigen stem, waarbij medium en 'message' een veel directere samenhang krijgen. Het zijn de bijzondere zangstem van [Louis Armstrong](#) en de growltrompet van [Bubber Miley](#) geweest die de sterrenstatus van popzanger Joe Cocker en de populariteit van de scheurende gitaarsolo onrechtstreeks mogelijk maakten.

Swing is niet te definiëren – maar heeft in elk geval te maken met een fundamenteel andere benadering van ritme dan de klassieke. Afrikaanse muziek was ritmisch en metrisch complex en gelaagd. De metrische complexiteit ging in de VS grotendeels verloren: lichte muziek (in de breedste zin van het woord) staat, de occasionele wals uitgezonderd, bijna altijd in de traditionele vierkwartsmaat. Swing is echter ritmisch subtiel, en een beetje vreemd: de volgens de klassieke muziektheorie zwakke tijden (2 en 4) en tijdsdelen (de tweede helft van elke tel) krijgen een accent, hetgeen een gesyncopeerd effect geeft. Daarnaast wordt de gelijke verdeling van elke tel in twee gelijke helften ('één-en-twee-en'; maatslag in nijdige rukjes) in jazz vaak vervangen door een verdeling in twee ongelijke delen, waarbij het eerste tijdsdeel langer is dan het tweede – hetgeen, als er goed geswingd wordt, een zekere drive oplevert. Klassieke ritmiek verdeelt de tijd, jazzritmiek verbindt de tijd.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Het combineren van eenvoudig notenmateriaal uit Afrika met geavanceerder melodisch en vooral harmonisch materiaal uit de Europese traditie, heeft geleid tot een arsenaal aan nieuwe klankcombinaties, die in jazz aangeduid worden als blue notes. Vaak gaat het (in traditionele muziektheoretische termen) om de combinatie van mineurmelodieën met majeurharmonie – in die mate dat het onderscheid tussen beide in blues vaak irrelevant lijkt te worden. Daarnaast lijken deze blue notes, in combinatie met een expressieve Afro-Amerikaanse klankbehandeling, vaak (voor klassieke oren) slecht geïntoneerde noten. Waar er bij Mozart alleen maar fouten liggen tussen f en fis, liggen daar voor [Bessie Smith](#) die 'Careless love' zingt, talloze nuances. Die nuances en klankcombinaties kunnen we, ook buiten bluesstukken, omschrijven als het blueselement.

New Orleans

In New Orleans lijken de contacten tussen Europese en Afrikaanse muziektradities intenser geweest te zijn dan elders in de VS – door een temperamentvol Frans-Spaans verleden, de aanwezigheid van een wereldhaven, de wat lossere zeden, en vooral ook door de aanwezigheid van veel 'creoles of color': een raciaal gemengde, meestal vrije bevolkingsgroep (gens de *couleur libres*). Deze creolen hadden vaak toegang tot muziekonderwijs: ze leerden lezen en technisch 'goed' spelen. In de 19de eeuw al ontstonden er 'colored' orkesten die het klassieke repertoire speelden. We herkennen creolen vaak aan Fransklinkende namen – met [Sidney Bechet](#) als bekendste voorbeeld.

Het contrast met de zwarte wijken van de stad was groot. Fanfare-achtige muziekmaatschappijen hadden daar een sociale functie: samen musiceren, wat bijverdienen, en elkaars begrafenis verzorgen – financieel, maar ook muzikaal (treurmarsen op weg naar het kerkhof, vrolijker varianten daarvan op de terugweg). Improvisatie was geen streefdoel, zoals nu, maar een vanzelfsprekendheid: men kon niet lezen, en speelde dus uit het hoofd en op het gehoor, dicht bij de melodie. Wie goed speelde, kon bijklussen in het nachtleven van The District (New Orleans' rosse buurt, ook Storyville genoemd). Hoewel de samenstelling van de orkesten daar varieerde, verwijst de meest typische New Orleansbezetting

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Sidney Bechet. (Foto: William P. Gottlieb)

rond 1900 duidelijk naar de brassband: de trompet speelt een stevige 'lead', de klarinet verzorgt een wat lichtere coloratuur daaromheen, de trombone speelt een harmonische vulstem, vaak rijk aan glissando's. Akkoorden en basnoten worden voorzien van banjo en bastuba (luid en mobiel), en het slagwerk bestond uit (meegedragen) trommels – veelal basdrum en snaredrum. Het repertoire was een mengeling van marsmuziek en bluesy folksongs. De band die 's middags, in de straten van New Orleans, de beste indruk maakte, had 's avonds het meeste publiek... Uit deze ruige kringen kennen we de mythische [Buddy Bolden](#), een halve generatie later [Joe 'King' Oliver](#), en nóg een halve generatie later Louis Armstrong.

Pianisten waren anders: zij werden 'professors' genoemd, speelden in de betere bordelen, en konden vaak met de klassieken overweg. Ze waren ook technisch onderlegd, en dat was nodig: ragtime, de stijl die [Scott Joplin](#) bekend maakte en die dé hits van de jaren 1900 leverde, combineerde lage basnoten afgewisseld met volle akkoorden in de linkerhand met gesyncopeerde melodieën in de rechterhand. Ragtimes waren uitgeschreven meerdelige composities, waar in New Orleans, volgens pianovirtuoos [Jelly Roll Morton](#), door de pianist toch wel op gevarieerd werd. Jazzpiano was in deze eerste fase gericht op solospel: bas, harmonie, melodie én ritme werden allemaal door de pianist gespeeld.

Blues

Ook blues was in het begin van de 20ste eeuw geen afgelijnd genre; King Oliver en Louis Armstrong speelden veel eenvoudige twaalfmatenblues, maar Bessie Smith, The Empress of the Blues, zong vooral de meer gecultiveerde, gecomponeerde variant van mensen als [W.C. Handy](#). Handy was een klassiek getraind orkestleider, die bluesy volksdeuntjes noteerde, ze in een matenstructuur goot, van akkoorden voorzag, en ze zo speelbaar maakte voor iedereen en alle bezettingen.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Duke Ellington in 1946.
(Foto: William P. Gottlieb)

Fletcher Henderson. (Promotiefoto)

Bix Beiderbecke. (Promotiefoto)

Hij hield er de eretitel Father of the Blues aan over. *Blues* werd het hitfenomeen van de jaren '10: het woord verscheen in talloze songtitels, of die songs nu iets met blues te maken hadden of niet.

Jazz on tour

Via de rivierboten op de Mississippi begon de verspreiding van de nieuwe muziekstijl al vlug. Joe 'King' Oliver, in de jaren '10 de beste trompettist van New Orleans, streek neer in Chicago in 1918. In 1922 liet hij zijn protegé Louis Armstrong overkomen om zijn Creole Jazz Band te versterken; het samenspel tussen beide is legendarisch. Toch was het Armstrong die de richting van de jazz zou bepalen: zijn muzikale impact legde de lat een stuk hoger, én zorgde er voor dat jazz een muziek van solisten werd. Het gezamenlijke variëren van de melodie, de gewoonte in New Orleans, werd in Armstrongs opnames met zijn Hot Five en Hot Seven geleidelijk vervangen door de opeenvolging van solisten-met-begeleiding die nu nog steeds gebruikelijk is. Tegelijkertijd veranderde Armstrong ook het repertoire door steeds vaker Tin Pan Alley-popsongs te gebruiken. Die waren harmonisch rijker en sloegen aan bij een veel groter (blank) publiek ('slechts' circa 10% van de bevolking van de VS was zwart).

Dat publiek luisterde graag naar blanke orkesten zoals dat van Paul Whiteman: die speelde gepolijste, sentimentele 'sweet music' – maar op hoog niveau! Ook deze orkesten kregen wel oren naar de nieuwe manier van musiceren, en voegden steeds vaker een 'hot soloist' toe. De scheidingslijn tussen 'sweet' en 'hot' liep hier overigens niet zozeer tussen blank en zwart, maar veeleer tussen Noord en Zuid: het Noorden had de orkesttraditie van Broadway, het Zuiden had improvisatie en de blues. Ook de (New Yorkse) bands van Fletcher Henderson en Duke Ellington deden een beroep op muzikanten uit het zuiden (respectievelijk Armstrong, en onder anderen Sidney Bechet) om wat meer voeling te krijgen met de nieuwe jazzsensibiliteit.

Steeds meer blanke tieners luisterden in de jaren '20 met een open geest naar de zwarte jazzpioniers – live of op plaat. Waar de (blanke) Original Dixieland Jass Band vaak nog ongedisciplineerd klonk, gejaagd, en niet wars van effectbejag, evolueerde de nieuwe blanke generatie naar een stijl die verfijnder was, soepeler, melodischer. Bix Beiderbecke, de trompettist die zichzelf leerde spelen in Davenport, zette als eerste een valabele speelstijl naast die van Armstrong: intiem, zacht en melodisch. Paul Whiteman recruteerde hém als 'hot soloist' om het jazzgehalte van zijn eigen orkest op te krikken.

De jaren '20 werden niet voor niets The Jazz Age: dansorkesten voegden jazzsolo's toe, 'echte' jazzbands haalden scherpe kantjes weg en speelden steeds vaker de popsongs van de dag. Jazz werd de muziek van de nieuwe tijd: snel, opwindend en dansbaar.

Arne Van Coillie

Bibliografie:

- Gioia, Ted: The History of Jazz. Second Edition. Oxford University Press, 2011. 444 pag.
- Schuller, Gunther: Early Jazz. Its Roots and Musical Development. Oxford University Press, 1968. 401 pag.
- Tanghe, Fernand: All That Jazz! Van worksong tot postbop. Hadewijch, 1994. 375 pag.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

VOOR U GELEZEN...

"I feel like there are more reasons to be excited about improvised music today than at any time during my 41 years on the planet. There's no question that this is a difficult era — not just for jazz. But this idea that it's this precious, endangered resource that needs to be protected from the hurly-burly of the outside world, it's a very conservative view and, frankly, it's completely out of touch with the state of the music."

"There was this really powerful narrative about jazz as a fundamentally American expression — something that embodied American democratic ideals. It's a much less prominent argument today than it was 15 years ago. If you look at the character of the music in its contemporary iteration, and you look at where jazz musicians are emerging from, this really is a global music."

"There are so many really important female musicians on the landscape now that no one, when exposed to their music, would ever apply any kind of qualifier — the classic formulation "She plays good for a girl." You sound like an idiot if you come anywhere close to that argument."

Criticus Nate Chinen
in **Rolling Stone Magazine**

ingezonden mededeling

MUZIEKKAMER ASSEN PRESENTEERT
zondag 30 september 2018
MILLENNIUM JAZZ ORCHESTRA
EN LAURA BOHN

Laura Bohn. (Foto: Arielle Doneson)

BERNSTEIN 100 JAAR
aanvang 12.00 uur: podium Zuidhaege,
Zuidhaege 2, Assen
<https://muziekkamer.nl>

FESTIVALS OKTOBER

Saxofonist Donny McCaslin, hier tijdens Belgrade Jazz 2017, komt eind oktober naar Rotterdam. (Foto: Joke Schot)

AUTUMN LEAVES

Diverse podia, Venlo
6 oktober tot en met 9 november 2018
(<https://www.grenswerk.nl/autumnleaves>)

Met onder anderen: Benjamin Herman, Mike Roelofs, Scratch Jazz, Nordmann, Yuri Honing en Montis, Goudsmit & Directie.

JEKER JAZZ FESTIVAL

Diverse locaties, Maastricht
12, 13, 14 oktober 2018
(<http://www.jekerjazz.com>)

MONDRIAAN JAZZ FESTIVAL

Paard, Humanity House, Koorenhuis, Den Haag
13 oktober 2018
(<http://www.mondriaanjazz.nl>)

Met onder anderen:

Brooklyn Raga Massive ft. Eric Vloeimans, Marcus Gilmore 'Silhouwav' ft. David Virelles, Ambrose Akinmusire Quartet, Jeff Parker en Marc O'Reilly x Jasper Høiby.

JAZZ INTERNATIONAL NIJMEGEN

Diverse podia, Nijmegen
25, 27, 28 oktober 2018
(<https://www.festivaljazzinternationalnijmegen.nl/>)

Met onder anderen: Kika Sprangers, Benjamin Herman's Bughouse, Anton Goudsmit & Andreas Schaerer, Ambrose Akinmusire Quartet, Saskia Lankhoorn/Wolfert Brederode Trio en Mark Guiliana Quartet.

JAZZ INTERNATIONAL ROTTERDAM

LantarenVenster, Rotterdam
26, 27, 28 oktober 2018
(<https://bit.ly/2wtHgQz>)

Met onder anderen: Donny McCaslin, Theo Croker, Vuma Levin, Spoken +2, Anton Goudsmit & Andreas Schaerer, The Pack Project met Wietse Voermans ft. Michael Moore en het New Rotterdam Jazz Orchestra.

SWING FESTIVAL BREDA

Diverse locaties, Breda
28 oktober 2018
(<http://www.swingfestivalbreda.nl/>)

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 10 september 2018

1 Verve Jazz Ensemble

Connect The Dots
(Lightgroove Media)

2 Karrin Allyson

Some Of That Sunshine
(kasrecords)

3 Antonio Adolfo

Encontros – Orquestra Atlantica
(AAM Music)

De JazzWeek Jazz Top Drie [geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; \(www.jazzweek.com\).](#)

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Reinier van Bevervoorde, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Roos Plaatsman, Lo Reizevoort, Jorre Reynders.

• **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot, Jean Schoubs.
Logo: Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:**

Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren.

Adres(post): Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen.

Adres(e-mail): Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:**

JAZZFLITS behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

OVERLEDEN

Randy Weston, 1 september 2018 (92)

Zie voorpagina.

Jack Costanzo, 18 augustus 2018 (98)

Een van de weinige blanke bespelers van latin percussie, met als specialiteit de bongo. Voornamelijk actief in de jaren vijftig, met name bij de band van Stan Kenton en het door hem tot kwartet vergrote trio van pianist Nat King Cole. (Als geboortjaar werd tot nu toe 1922 aangehouden in plaats van 1919).

Aretha Franklin, 16 augustus 2018 (76)

Zangeres. Hoewel voortkomend uit een gezin met een gospeltraditie waren haar eerste platen voor Columbia onder productie van John Hammond jazzgeoriënteerd. Na de overstap naar Atlantic in 1967 zong ze voornamelijk soul.

Jean Kittrell, 14 augustus 2018 (91)

Zangeres en pianiste in blues en het traditionele genre. Eerste elpee in 1967 met klarinettist Tony Parenti. Opereerde vanuit Chicago en St. Louis. Was thuis in muziektheorie en promoveerde op moderne Britse literatuur. (Niet te verwarren met Christine Kittrell (1929-2001), werkzaam op hetzelfde terrein.)

Morgana King, 22 maart 2018 (87)

Zangeres en actrice. Van 1956 tot 1986 verschenen van haar vijftien elpees, waarvan de laatste zes vanaf 1977 op het Muse-label. Was achtereenvolgens gehuwd met trompettist Tony Fruscella en trombonist Willie Dennis. (jjm)

VARIA

Gilad Hekselman Trio. (Persfoto)

Inschrijving 7 Virtual Jazz Club's Contest open

Tot 15 oktober staat de inschrijving open van de derde editie van de 7 Virtual Jazz Club's Contest. Iedere amateur en professional kan zich aanmelden. Er is een speciale categorie voor muziekstudenten jonger dan 25 jaar. De beste student kan 700 euro winnen. En de beste van de overige deelnemers 2.000 euro, plus een concert in de Italiaanse jazzclub Ferrara. Een internationale jury bestaande uit een twintigtal leden, onder wie de Nederlander Eddie Determeyer en de Belg Julien Lepière, beoordeelt de deelnemers. Geïnteresseerden moeten een video uploaden op de website van de 7 Virtual Jazz Club. De editie van vorig jaar werd gewonnen door het Gilad Hekselman Trio.

Voor meer informatie: <https://bit.ly/2KTK5mW>

JAZZ IN BEELD

Tutu Puoane en Ewout Pierreux,
15 augustus 2018, C-Mine, Genk

Zangeres Tutu Puoane.
(Foto: Jean Schoubs)

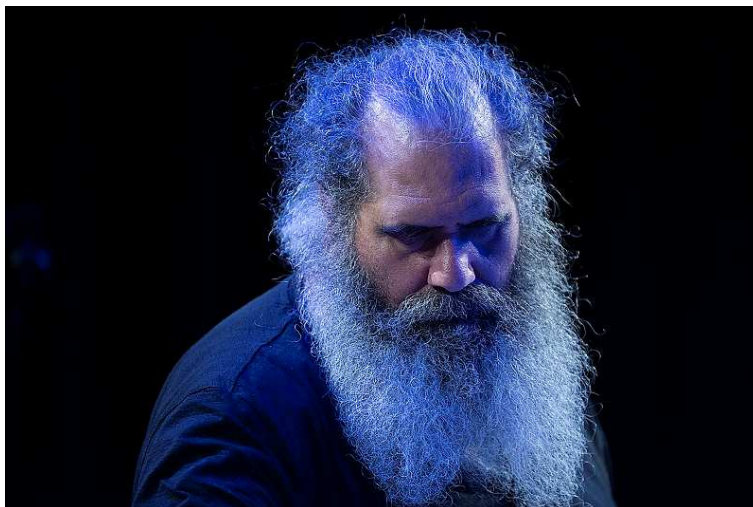
15 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 09 2018

Pianist Ewout Pierreux. (Foto: J. Schoubs)

JAZZ IN BEELD

Jazz 04 au fil de l'eau,
26 augustus 2018, diverse locaties, Luik

Pianist Malcolm Braff trad als duo op met drummer Stéphane Galland. (Foto: Jean Schoubs)

Louis Sclavis gaf een soloconcert in Luik. (Foto: Jean Schoubs)